

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาพฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 ขั้นตอนและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาใน มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร แห่ง ได้แก่ 1) มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม 2) มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี 3) มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา 4) มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 5) มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต 6) มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จำนวน 115,542 คน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2553)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตาราง Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (Yamane อ้างถึงใน สุวิมล ทิรกานันท์, 2548: 177) ซึ่งต้องใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 420 คน จากนั้นจะทำการเลือกตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) ซึ่งจะทำการสุ่มนักศึกษา เพื่อให้ได้ตัวแทนของประชากรที่ทำการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ

ในการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยจะคัดเลือกนักศึกษาแบบเฉพาะเจาะจง โดยทำการสนทนาเกี่ยวกับประเด็นพฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิตของนักศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และความคิดเห็นต่อหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รวมนักศึกษาที่ทำการสนทนากลุ่ม 6 กลุ่ม จากมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้ง 6 แห่ง จำนวน 36 คน

ตารางที่ 3.1 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามมหาวิทยาลัย

ลำดับที่	มหาวิทยาลัย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม	70	16.67
2	มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี	70	16.67
3	มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	70	16.67
4	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร	70	16.67
5	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต	70	16.67
6	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา	70	16.67
	รวม	420	100.00

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้

3.2.1.1 แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแบบ 2 ตัวเลือก ถูก-ผิด จำนวน 20 ข้อ

3.2.1.2 แบบสอบถามวัดพฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิตของนักศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามวัดพฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิตของนักศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยข้อความที่สร้างขึ้นเป็นแบบมาตราประเมินค่า (Rating scale) แบบ 3 ระดับ ให้ผู้ตอบเลือกตอบโดยกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ต้องการจะตอบเพียงข้อเดียวในหนึ่งข้อความ

ในการสร้างแบบทดสอบและแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

(1) แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
2. ศึกษา नियาม ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งจะครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกัน และการมีความรอบคอบและคุณธรรมจริยธรรม

3. เขียนนิยามศัพท์เชิงทฤษฎีและเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

4. สร้างแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแบบ 2 ตัวเลือก ถูก-ผิด จำนวน 20 ข้อ

5. นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) เพื่อคัดเลือกและปรับปรุงข้อความให้สอดคล้องกับนิยามที่กำหนดไว้ โดยข้อความทั้งหมดต้องมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

6. นำแบบทดสอบที่ผ่านการคัดเลือกแล้วในข้อ 5 ไปทดลองใช้ (try out) กับนักศึกษา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำผลจากการทำแบบทดสอบมาตรวจหาให้คะแนนตามเกณฑ์ ถ้าตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ค่าคะแนน สูงกว่า 14 คะแนน หมายถึง ระดับความรู้สูง

ค่าคะแนนระหว่าง 7 – 14 คะแนน หมายถึง ระดับความรู้ปานกลาง

ค่าคะแนน ต่ำกว่า 7 คะแนน หมายถึง ระดับความรู้ต่ำ

จากนั้นนำผลที่ได้มาหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบทดสอบโดยใช้สูตรครุเดอร์-ริชาร์ดสัน (KR-20) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.750

7. จัดพิมพ์แบบทดสอบ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลการวิจัย

(2) แบบสอบถามวัดพฤติกรรมการดำเนินชีวิตของนักศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบวัดพฤติกรรมการดำเนินชีวิตของนักศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2. ศึกษานิยาม ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบวัดพฤติกรรมการดำเนินชีวิตของนักศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

3. เขียนนิยามศัพท์เชิงทฤษฎีและเชิงปฏิบัติการพฤติกรรมการดำเนินชีวิตของนักศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

4. สร้างแบบสอบถามวัดพฤติกรรมการดำเนินชีวิตของนักศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) เพื่อคัดเลือกและปรับปรุงข้อความให้สอดคล้องกับนิยามที่กำหนดไว้ โดยข้อความทั้งหมดต้องมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการคัดเลือกแล้วในข้อ 5 ไปทดลองใช้ (try out) กับนักศึกษา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำผลจากการตอบแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ ดังนี้

ระดับการปฏิบัติ	เกณฑ์การให้คะแนน
บ่อยครั้ง	ให้ 2 คะแนน
นาน ๆ ทำครั้ง	ให้ 1 คะแนน
ไม่เคย	ให้ 0 คะแนน

จากนั้นนำผลที่ได้มาหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำมาเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยถือเกณฑ์ ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.34-2.00 หมายถึง ระดับพฤติกรรมสูง

ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 0.67-1.33 หมายถึง ระดับพฤติกรรมปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 0.00-0.66 หมายถึง ระดับพฤติกรรมต่ำ

นำผลที่ได้มาหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.830

7. จัดพิมพ์แบบสอบถาม เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลการวิจัย

3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ ดำเนินการดังนี้

3.3.1.1 ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอน ดังนี้

- 1) ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักศึกษาในช่วงเดือนมิถุนายน-สิงหาคม 2553 โดยทำการแจกแบบสอบถาม ให้กับนักศึกษาทั้ง 6 มหาวิทยาลัยจึงได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 420 คน
- 2) ก่อนลงมือตอบแบบสอบถามผู้วิจัยได้ชี้แจงถึงวัตถุประสงค์การวิจัย และขั้นตอนการตอบแบบสอบถามให้นักศึกษาเข้าใจ จากนั้นให้นักศึกษาลงมือตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง

3.3.1.2 นำผลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนน และวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.3.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพ ดำเนินการดังนี้

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยทำการสนทนากลุ่มมีทั้งหมด 6 กลุ่ม แบ่งเป็น 6 ครั้ง ผู้วิจัยทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการสนทนาและบันทึกเทป หลังจากการสนทนากลุ่มเสร็จ จะมีการสรุปข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาต่อไป

3.4 ขั้นตอนและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.4.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ ดำเนินการดังนี้

ในการวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ตามลำดับดังนี้
 ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูล ทัวไปของกลุ่มตัวอย่าง
 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามใช้การหาค่าความถี่ และร้อยละ จำแนกตามมหาวิทยาลัย เพศ ชั้นปีที่ศึกษา รายได้ต่อเดือน รายจ่ายต่อเดือน และภูมิฐานะ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการวิเคราะห์ข้อมูล ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยแบบทดสอบถูก-ผิด โดย ใช้การหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ t-test One-Way ANOVA

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิต ของนักศึกษาด้วยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ t-test One-Way ANOVA

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต

3.4.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพ ดำเนินการดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาใน ระหว่างการสนทนากลุ่ม หลังจากนั้นได้นำผลการจัดบันทึกข้อมูลและเทปบันทึกมาวิเคราะห์ ประกอบ และทำการจัดประเภทข้อมูลเพื่อสรุปผลการศึกษา โดยผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ใช้ประกอบกับข้อมูลเชิงปริมาณเพื่อให้เห็นพฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาชัดเจนยิ่งขึ้น